

EuropaSecura 2014

# **Bezpečnostní analýza Egypt**

---

**Veronika Čáslavová**

**Daniel Kiša**

**Ondřej Matouš**

Brno 2014

Gymnázium Brno - Řečkovice  
Terezy Novákové 2, 621 00  
septima A

## Obsah

Úvod.....	3
1 Historické pozadí konfliktu .....	4
2 Popis jednotlivých aktérů.....	6
2.1 Egyptská armáda.....	6
2.2 Muslimské bratrstvo .....	6
2.3 Strana světla (salafisté) .....	7
2.4 Fronta národní spásy.....	7
2.5 Egyptští koptové.....	7
3 Současná situace .....	8
4 Možnosti dalšího vývoje.....	11
5 Doporučení pro EU.....	13
5.1 Obchodní vztahy EU s Egyptem.....	13
5.2 Doporučení.....	13
Zdroje .....	15
Přílohy.....	16

## Úvod

Na přelomu let 2010 a 2011 započaly v několika zemích Blízkého východu a severní Afriky protivládní protesty a demonstrace. Tato vlna nepokojů vypukla nejprve v Tunisku a dominovým efektem se šířila dále. Nejvíce zasaženy byly, případně jsou dodnes, Bahrajn, Jemen, Jordánsko, Alžírsko, Sýrie, Libye a právě Egypt. Souhrnně se pro tyto nepokoje vžil název „arabské jaro“.

Ačkoliv je základ povstání téměř totožný - občané protestovali proti dlouholetým autoritářským vládám, nízké životní úrovni a ekonomickým podmínkám - jejich vyústění se mnohdy liší. V některých zemích došlo k uklidnění situace, například v Libyi a Sýrii nepokoje přešly v občanskou válku, která v Sýrii trvá dodnes.

Jak již bylo řečeno, demonstrace se dotkly i Egyptské arabské republiky. V podstatě bychom mohli říci, že právě sem se z Tuniska přesunulo hlavní centrum protestů. Náměstí Tahrír se stalo symbolem arabského jara. Demonstrací se zde účastnilo několik desítek tisíc občanů<sup>1</sup>. Rozhodně nemůžeme mluvit o tom, že by zde došlo ke stabilizaci a uklidnění situace. Během nepokojů byl sesazen prezident Muhammad Husní Mubarak a vedení státu převzala armáda, v čele s Muhammadem Husajnem Tantávím, až do května 2012, kdy proběhly prezidentské volby. Ty vyhrál Muhammad Mursí, kandidující za Muslimské bratrstvo. I on byl ale nakonec svržen v důsledku armádního puče (léto 2013). Důsledky tohoto armádního zásahu jsou dodnes řešeny a vyvolávají nové vlny protestů.

Globalizace si ovšem kromě pozorování vyžaduje také zaujetí určitého postoje jak světových velmocí, jako USA, Rusko, Čína, Velká Británie, tak mezinárodních organizací NATO, OSN a samozřejmě také EU.

---

<sup>1</sup><https://www.youtube.com/watch?v=UK5lbzFCxJs>

# 1 Historické pozadí konfliktu

Samotné počátky egyptské revoluce se objevují již dlouho před rokem 2011. Hlavním aktérem celé dnešní situace byl bývalý prezident Muhammad Husní Mubarak.

Mubarakova pozice, oficiálně vedená jako prezidentský post v rámci parlamentní republiky, byla ovšem jen přetvářkou na poli vysoké politiky. Fakticky vládl zcela absolutisticky a veškerý chod státu mu byl zcela podřízen. První nepokoje vyvolaly první náznaky utlačování opozice, kterou z velké části tvoří uskupení pod názvem Muslimské bratrstvo. To usiluje o návrat k původním hodnotám a ke kořenům islámu a jeho původním záměrem bylo sjednocení muslimských národů do jednotné organizace. Postavení Muslimského bratrstva v širší společnosti je sporné a často je označováno jako teroristická organizace. V Egyptě však byla zakázána všechna politická uskupení a strany s náboženskou orientací roku 1997 a tudíž se i Muslimské bratrstvo stalo ilegálním.

Utlačování politických stran a nejen jich začalo vzbuzovat nepokoje, nicméně Egypt stále setrval v relativním klidu. Dnes již bývalý prezident Mubarak vyhrál volby roku 1987, 1993 i roku 1999. Velký rozruch vyvolaly prezidentské volby roku 2005, kdy byl jejich výsledek zpochybněn. Byl to Ayman Nour<sup>2</sup>, kdo promluvil proti Mubarakově zvolení na základě několika tvrzení, která uváděla, že Mubarak vedl svou kampaň nelegálním způsobem – např. získával hlasy od osob neoprávněných k volbám. Poté byl Ayman Nour zatčen a odsouzen k pěti letům vězení, což způsobilo bouřlivé reakce po celém světě.

Dalším velice důležitým mezníkem byl konflikt mezi Palestinou a Izraelem. Během izraelsko-palestinského konfliktu taktéž vzrostla nenávisť vůči Mubarakově vládě a to zejména v letech 2002-2009. V roce 2009 vláda zakázala sdružení Cairo Anti-war Conference, což způsobilo zásadní zvrát na egyptské politické scéně.

Roku 2011 začaly masové protesty, které se již nedařilo držet pod kontrolou a Husní Mubarak byl pod nátlakem obrovských demonstrací donucen 11. února 2011 na svůj

---

<sup>2</sup> Ayman Nour je egyptský politik a člen egyptského parlamentu.

post rezignovat. Byl odsouzen za zabíjení demonstrantů při arabském jaru<sup>3</sup> na doživotí. Ve vězení se však zhoršil jeho zdravotní stav a upadl do kómatu.

Jeho nástupcem se stal Muhammad Mursí, který zvítězil v prezidentských volbách roku 2012 a stal se tak historicky prvním demokraticky zvoleným prezidentem Egypta. Situace však zůstala bouřlivá a již v létě roku 2013 proti němu začaly masové protesty. Muhammad Mursí byl několikrát vyzván k rezignaci, ale ani jednomu apelu nevyhověl. Politici byli vyzváni armádou, aby vyšli zemi vstříc a vyhověli „*požadavkům lidu*“. Zanedlouho poté byl Mursí svržen a armáda pozastavila platnost ústavy. Vyhlásila taktéž předčasné volby. Poté, co byl zbaven moci, byl držen armádou a byl obviněn ze spiknutí s Hamásem.

Demonstrace však neutichaly a od srpna 2013 byla zaevidována řada útoků proti policistům a vojenským jednotkám a útoky neutichají dodnes.

---

<sup>3</sup> Arabské jaro je označení pro vlnu protestů, které proběhly ve většině arabských států od roku 2012 až do současnosti.

## **2 Popis jednotlivých aktérů**

Politická situace v Egyptě nyní samozřejmě není „černo-bílá“. Působí zde větší množství různých stran či hnutí. Pro lepší pochopení situace bychom si dovoluji je nyní krátce představit.

### **2.1 Egyptská armáda**

Ozbrojené síly hrají v egyptské politice enormní roli již od založení Egyptské arabské republiky. Po téměř 60 let stáli v čele státu aktivní nebo vysloužilí armádní důstojníci, tato tradice nebyla přerušena ani odstoupením prezidenta Mubaraka po protestech v roce 2011. Nejvyšší rada ozbrojených sil Egypta (SCAF) se při velké podpoře obyvatelstva nabídla řídit zemi po 6 měsících, dokud by nebyly zorganizovány demokratické volby. U moci zůstala po 16 měsících, po tuto dobu navazovala dobré styky s islamistickými skupinami, především Muslimským bratrstvem a salafisty (Strana světla) a dopomohla Muhammadu Mursímu k vítězství v prezidentských volbách.

Při nepokojích o rok později se však i pod nátlakem lidu postavila proti němu a sesadila ho. Od té doby se však oproti předchozím letům z politiky částečně stáhla.

### **2.2 Muslimské bratrstvo**

Jedno z nejvlivnějších náboženských hnutí v arabském světě, Muslimské bratrstvo, zažilo velký úspěch po protestech v roce 2011 a po sesazení prezidenta Husního Mubaraka. Bylo po letech zlegalizováno a Strana svobody a spravedlnosti, vázaná velkou měrou na neparlamentní Muslimské bratrstvo, získala v následujících parlamentních volbách 37,5 % hlasů. Kandidát bratrstva pro prezidentské volby v roce 2012 Muhammad Mursí pak těsným rozdílem porazil svého protějška ve druhém kole voleb, Ahmada Šafíka, a stal se pátým prezidentem Egypta. Po roce v úřadě byl však po masivních protestech a dvou ultimátech sesazen egyptskou armádou. 21. prosince 2013 bylo Muslimské bratrstvo egyptským premiérem prohlášeno za teroristickou organizaci a jeho členové hromadně zatýkáni. 24. března 2014 bylo kontroverzně odsouzeno 529 členů bratrstva k trestu smrti bez možnosti obhajoby.

### **2.3 Strana světla (salafisté)**

Islamistická politická strana vytvořená po svržení Husního Mubaraka, Strana světla, získala v parlamentních volbách roku 2011 27,8 % hlasů a stala se tak druhou nejsilnější stranou ve vzniklém uspořádání. Jedním z hlavních politických cílů je implementace práva Šaría do egyptského právního systému po vzoru států, jako je Saúdské Arábie. Ačkoliv se strana postavila za Muhammada Mursího v druhém kole prezidentských voleb, v následujících měsících se od jeho kroků začala distancovat a při protestech v létě 2013 byla jedním z Mursího nejaktivnějších soupeřů.

### **2.4 Fronta národní spásy**

Koalice širokého spektra egyptských politických stran byla zformována jako silná opozice proti prezidentu Muhammadu Mursímu. Jednotlivé skupiny však spojoval pouze zájem postavit se Muslimskému bratrstvu, a v dalších ohledech naráží na podstatné rozdíly v názorech. Toto sdružení také bylo hojně kritizováno studenty ze svých řad za udržování styků s významnými politickými figurami Mubarakova režimu.

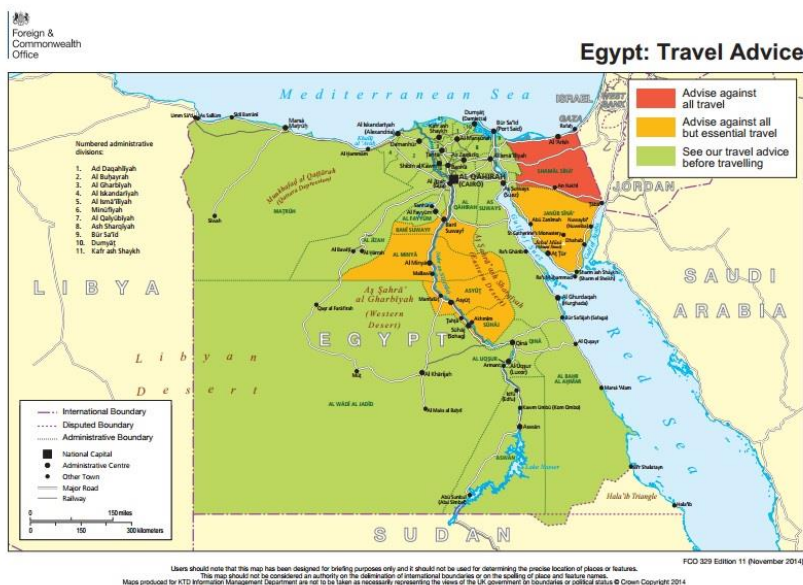
### **2.5 Egyptští koptové**

Na závěr bychom mohli zmínit i křesťanskou menšinu, tedy Kopty. Jelikož ale nejsou přímými aktéry současné situace, zařadili jsme bližší informace o nich do příloh.

### 3 Současná situace

Nepokoje neustaly ani v současnosti. Demonstrace nadále probíhají naprosto běžně, většinou pravidelně, jak komentují stránky vlády Velké Británie: „*Protests, marches and demonstrations are common across Egypt. Demonstrations often happen on Fridays, but can occur at any time and with little prior notice.*“<sup>4</sup>

V souvislosti s nepokoji a rostoucím počtem teroristických útoků je vydáno několik rad a doporučení při vycestování do Egypta. Ministerstvo zahraničních věcí ČR nedoporučuje vycestování do Egypta, není-li to nutné (tedy v rámci pracovních či studijních záležitostí) a zároveň vyzývá ke zvýšené opatrnosti a respektování pokynů egyptských bezpečnostních složek. Občané ČR mohou taktéž využít možnosti registrovat se v dobrovolné databázi cestovatelů DROZD MZV ČR.<sup>5</sup> Na následující mapě<sup>6</sup> můžete vidět oblasti relativně bezpečné, oblasti vyžadující zvýšenou obezřetnost a oblasti nebezpečné.



Pro ilustraci - například 2. dubna letošního roku byl proveden bombový útok na policejní pobočku u Káhirské univerzity nebo můžeme zmínit útok na policejní kanceláře v Gize.<sup>7</sup>

zdroj mapy: <https://assets.digital.cabinet-office.gov.uk/media/5304c1b8e5274a7ea7000005/140219 - FCO 329 - Egypt Travel Advice Ed11.pdf>

<sup>4</sup>Government UK, dostupné na URL: <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/egypt>

<sup>5</sup>Ministerstvo zahraničí ČR, dostupné na URL:

[http://www.mzv.cz/jnp/cz/cestujeme/aktualni\\_doporuceni\\_a\\_varovani/egypt\\_aktualni\\_doporuceni\\_k\\_estam\\_2.html](http://www.mzv.cz/jnp/cz/cestujeme/aktualni_doporuceni_a_varovani/egypt_aktualni_doporuceni_k_estam_2.html);

<sup>6</sup> Mapu uvádíme ve větším formátu v přílohách - viz Příloha C

<sup>7</sup> Government UK, dostupné na URL: <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/egypt>



## Vývoj politické situace od června 2013

Po armádním puči a sesazení prezidenta Muhammada Mursího 3. června 2013 musela logicky navazovat snaha stabilizovat stát a sestavení nové vlády. Dočasným předsedou vlády byl ustanoven Házim Bibláví<sup>8</sup>, prozatímním prezidentem potom Adlí Mansúr.<sup>9</sup>Tato vláda měla stát dovést k prezidentským a parlamentním volbám v dubnu 2014. Byl taktéž zahájen soudní proces s bývalým prezidentem Mursím a některými členy Muslimského bratrstva.

Významnou osobností se stal maršál Abdal Fattah al-Sísí. V podstatě lze ale říci, že pouze došlo k jeho „zviditelnění“ -maršál al-Sísí působil v zákulisí politiky již delší dobu. Během vlády exprezidenta Mubaraka působil jako vojenský atašé v Saudské Arábii, dále postoupil na post velitele severního vojenského prostoru. Po revoluci roku 2011 byl ustanoven vedoucím vojenské rozvědky, roku 2012 se stal vrchním velitelem ozbrojených sil a ministrem obrany a sehrál klíčovou roli právě během červnového armádního převratu.

Armádní puč mimo to znamenal ale také vojenský zásah proti členům Muslimského bratrstva. Ti samozřejmě reagovali - během července a srpna došlo k vypálení několika křesťanských kostelů. Nepokoje a protivládní akce trvají.

Ke dni 12. 11. 2013 však egyptská vláda zrušila výjimečný stav v zemi a zákaz nočního vycházení. Na počátku letošního roku, 14. - 15. ledna, proběhlo referendum o egyptské ústavě. Výsledkem referenda byla 98% podpora nové ústavy, volební účast byla ale nízká - necelých 39%. Hlasování se neobešlo bez krvavých střetů jak příznivců, tak odpůrců bývalého prezidenta Mursího.

Vše tedy směřovalo k dubnovým volbám. Počátkem února se začaly objevovat spekulace o tom, že maršál al-Sísí kandiduje na post prezidenta.

24. února učinil premiér Házim Bibláví nečekaný krok - oznámil rezignaci prozatímní vlády, s komentářem: „*The decision was taken in light of the current situation the country*

---

<sup>8</sup> liberální ekonom.Původně se ovšem předpokládalo, že premiérem se stane Muhammad ElBaradaj, generální ředitel Mezinárodní agentury pro atomovou energii mezi lety 1997 - 2009 a držitel Nobelovy ceny míru. Ten by však musel čelit odporu ne jen Muslimského bratrstva, ale i hnutí Núr.

<sup>9</sup>Bývalý předseda Ústavního soudu. Politologové a veřejnost si však nebyla jistá, jaké stanovisko vůči prezidentovi zaujmout - zda nebude pouhou loutkou egyptské armády, zejména pak maršála Al-Sísího

*is going through*<sup>10</sup>Rezignace byla postoupena prezidentu, který ji schválil. Do dubnových voleb povede stát nově ustanovený premiér Ibrahím Mabláb.

V březnu pak v návaznosti na tyto události potvrdil maršál al-Sísí svou kandidaturu a podal rezignaci na obě své funkce. V nich ho nahradil generálporučík Sidkí Subhí Sajjid Ahmad. Podporu al-Sísímu vyjádřil bývalý premiér Bibláví a také SCAF<sup>11</sup>. Kromě nich se ale maršál těší také velké podpoře mezi obyvateli Egypta<sup>12</sup>. Vznikla dokonce počítačová hra ukazujícího al-Sísího jako „superhrdinu zachraňující Egypt“<sup>13</sup>.

---

<sup>10</sup>BBC News, dostupné na URL: <http://www.bbc.com/news/world-middle-east-26323638>

<sup>11</sup>Ahramonline, dostupné na URL: <http://english.ahram.org.eg/NewsContent/1/64/92757/Egypt/Politics-/UPDATE--Egypt-SCAF-empowers-Field-Marshal-ElSisi-.aspx>

<sup>12</sup>CNN, dostupné na URL: <http://edition.cnn.com/2014/03/30/world/meast/egypt-elections/>

<sup>13</sup>The Guardian, dostupné na URL: <http://www.theguardian.com/world/2014/apr/11/super-sisi-egypt-computer-game-hero>

## 4 Možnosti dalšího vývoje

Vše tedy míří k prezidentským volbám, které se uskuteční 26. - 27. května<sup>14</sup>. Jedinými kandidáty, kteří zatím dodali volební komisi dostatečné množství podpisů<sup>15</sup>, aby byla jejich kandidatura oficiálně uznaná, jsou právě maršál Abdal Fattah al-Sísí a jeho hlavní protikandidát Hamdeen Sabahi<sup>16</sup>. Ten skončil třetí v prezidentských volbách roku 2012.

Přesto, že je již stanovené i předběžné datum pro druhé kolo prezidentských voleb<sup>17</sup>, předpokládá se al-Sísího vítězství. Vysoké preference maršála al-Sísího mohou být zapříčiněny i protekcí u médií, která svým jednáním podporují maršálovu kampaň: „When Sisi announced his intention to run for office last month, state television gave him a prime-time television slot to make a speech directly to camera. It was a privilege not afforded to Sabahi, who was allowed only a short state-made documentary about his career.“<sup>18</sup> Co to ale bude znamenat pro Egypt?

K volbám, al-Sísího kandidatuře a možnostem dalšího vývoje se v rozhovoru vyjádřil Mark Perry, americký vojenský analytik<sup>19</sup>. Maršálovo jednání označil za protiústavní - exprezident Mursí byl legitimně zvolený. Podle Perryho názoru je evidentní, že si Egyptané mezi stabilitou a demokracií vybírají stabilitu, dle jeho slov ale musí počítat s tím, že často takto nezískají ani jedno. Dále také zmínil fakt, že armádní puč, který vedl k vytvoření nové vlády, nevedl ke stabilizaci situace, od června 2013 bylo zabito přes tisíc lidí, reportéři a novináři jsou zavíráni do vězení pro „šíření paniky a podněcování násilí“ a 529 příslušníků Muslimského bratrstva bylo odsouzeno k smrti bez možnosti vypovídat. Na druhou stranu - vzhledem k autoritě maršála al-Sísího lze předpokládat, že by mohlo dojít k stabilizaci. Vše ale záleží na tom, „co se bude dít v ulicích“<sup>20</sup>.

---

<sup>14</sup> Egyptští občané v zahraničí budou moci volit 15. a 19. května 2014.

<sup>15</sup> Kandidáti musí doložit nejméně 25 000 podpisů z 15 (celkem z 27) egyptských provincií. Al-Sísí předložil přes 200 000 podpisů.

<sup>16</sup> Hamdeen Sabahi potvrdil svou kandidaturu v sobotu 19. 4. 2014 předložením 31 100 podpisů. Jedná se o levicově orientovaného politika zastupující nacionální Egypt's Nasserist Party.

<sup>17</sup> 16. - 17. června 2014.

<sup>18</sup> The Guardian, dostupné na URL: <http://www.theguardian.com/world/2014/apr/20/sisi-egypt-election-nominations-close>

<sup>19</sup> Al-Jazeera, dostupné na URL: <http://www.aljazeera.com/news/middleeast/2014/04/sisi-gains-huge-support-presidential-bid-2014415049976647.html>

<sup>20</sup> Citace z rozhovoru, odkaz viz poznámka č. 14.

Vzhledem k nedávným obchodním jednáním bývalého egyptského premiéra Biblávího<sup>21</sup> s ruským ministrem obrany Sergejem Šojgu, kdy se obě strany dohodly na koupi zbraní od Ruska v ceně 2 miliard dolarů, lze také očekávat výraznou orientaci na Rusko, pakliže bude al-Sísí zvolen prezidentem. Tato situace je ovšem pochopitelná s přihlédnutím k faktům, že po sesazení prezidenta Mursího, jenž měl podporu USA, jakožto legitimovaný a zvolený prezident, USA výrazně omezily podporu Egypta. Vojenský převrat naopak podpořilo právě Rusko, Saudská Arábie, Spojené arabské emiráty a Kuvajt, lze tedy předpokládat orientaci na tyto státy.<sup>22</sup>

Na závěr bychom rádi poukázali na jednu historickou paralelu:

23. července 1952 provedlo v Egyptě Hnutí svobodných důstojníků státní převrat, v čele s Muhammadem Nadžíbem a Gamalem Násirem. Jejich cílem bylo sesadit krále Farúka I., ovšem protesty nabraly větší spád a nakonec došlo až ke změně státního zřízení - Egypt se tedy stal republikou s velkým nacionalistickým hnutím. Nadžíb se v červnu 1953 prohlásil prezidentem, zároveň předsedou vlády, což ale vedlo ke sporu s Násirem. Tento spor byl ukončen Nadžibovou rezignací, na místo premiéra byl dosazen právě Gamal Násir a prezident zvolen nebyl. Ze stran egyptských občanů se však zvedla vlna nevole a Násir byl nakonec nucen vyhlásit svobodné volby, ve kterých byl prezidentem zvolen znovu Muhammad Nadžíb. Po 8 měsících se však Gamalu Násirovi podařilo opět provést puč a od října 1954 byl prezidentem Egypta.

Můžeme tedy sledovat jistou paralelu jak s nedávnými událostmi - armáda „povolila“ svobodné volby, neuběhl však ani rok a armáda provedla vojenský převrat a opět převzala moc - tak možná s událostmi nadcházejícími. Bývalá vláda v čele s Biblávím spojeným s armádou vyhlásila svobodné volby. Co bude následovat, si můžeme pouze domyslet.

---

<sup>21</sup> Ten je úzce spjat s maršálem al-Sísím.

<sup>22</sup> Spolupráce samozřejmě již funguje - zbraně od Ruska pro Egypt platí právě SAE a Saudská Arábie.

## 5 Doporučení pro EU

Je jisté, že situace vede k výběru mezi stabilitou a demokracií. Můžeme předpokládat, že armáda, která se zcela jistě bude angažovat, nebo se bude snažit angažovat se, v dalším politickém vývoji Egypta, by mohla svými striktními postupy stabilitu zařídit.

Základní otázka ale zní - je EU nějak na Egypt vázána? Čistě pragmaticky řečeno - potřebuje EU stabilní Egypt?

### 5.1 Obchodní vztahy EU s Egyptem

Egypt je tradičně jedním z nejvýznamnějších obchodních partnerů Evropské unie ve Středozeří. Přijetí dohody o přidružení v roce 2004, tedy vytvoření zóny volného obchodu mezi Egyptem a EU, tomuto trendu nadále napomohlo. Roční objem obchodu EU s Egyptem se do roku 2012 více než zdvojnásobil. Země EU jsou v současnosti zároveň největším exportním i importním partnerem Egypta. Do Evropy jsou dovážena především paliva (ropa), chemikálie a textil, do Egypta pak stroje.

V červnu 2013 započaly rozhovory mezi EU a Egyptem o případném přijetí DCFTA<sup>23</sup>. Tato smlouva by znamenala další prohloubení ekonomické spolupráce těchto dvou celků. Jednání ale byla přerušena ve světle posledních událostí.

Na základě těchto faktů je evidentní, že Egypt představuje důležitého partnera pro EU na africkém kontinentě.

### 5.2 Doporučení

Evropská unie by se tedy mohla pokusit přesvědčit egyptskou vládu, aby stornovala aktuální volby a kandidáti zahájili nové, demokratické a férové volební kampaně. Zvoleného prezidenta a vládu by potom uznala jako legitimní a hospodářsky, ekonomicky podporovala. EU by takto také mohla vytvořit prostor pro působení NATO či OSN v případě nutného zásahu na africkém kontinentě.

Problém ale je, že EU nedisponuje dostatečným vlivem, aby Egypt k takovému kroku přiměla. Navíc hrozí opětovné povstání občanů, která by se mohla opakovat stále dokola.

---

<sup>23</sup> Deep and Comprehensive Free Trade Agreement

Proto navrhujeme řešení následující:

Primárně je důležité, aby v Egyptě vznikla stabilní vláda, se kterou by bylo možné jednat. Evropská unie by měla tedy zahájit pozorovací misi při květnových volbách a zaručit tak svobodné volby. Zvolená vláda by potom byla EU prohlášena za legitimní. Stejně tak by bylo žádoucí, aby EU posílila svůj vliv na africkém kontinentu a omezila tak vliv ruský, který se zde velmi rozmáhá.<sup>24</sup> S touto zvolenou vládou by poté Evropská unie obnovila jednání o přijetí DCFTA. V rámci této dohody, by se představenstva obou stran dohodla na dozorování EU v Egyptě, aby nedošlo k obnovení diktatury.

Zároveň můžeme předpokládat, že pokud bude al-Sísí opravdu zvolen prezidentem, bude mít Egypt pevnou vládu<sup>25</sup> a mohl by se zde uplatnit „turecký model“. Tam již několik let funguje v podstatě garnitura, tvořící hráz proti islámským radikálům a usměrňuje je. Toho by se dalo využít právě i v případě Egypta.

---

<sup>24</sup> Bylo by žádoucí takto učinit i ve světle nedávných událostí, kdy se Rusko stává velmi dominantním státem a snaží se politicky proniknout příliš blízko Evropě a vměšuje se do evropských záležitostí (viz situace na Ukrajině).

<sup>25</sup> Vzhledem k vojenské minulosti al-Sísího a většiny jeho přívrženců

## Zdroje

„The New York Times“ dostupné na URL: <http://www.nytimes.com/>

„The Guardian“ dostupné na URL: <http://www.theguardian.com/>

„Al-Jazeera“ dostupné na URL: [www.aljazeera.com](http://www.aljazeera.com)

„BBC“ dostupné na URL: [www.bbc.com](http://www.bbc.com)

„CNN“ dostupné na URL: [www.cnn.com](http://www.cnn.com)

„Izrael a Blízký východ“ dostupné na URL: [www.eretz.cz](http://www.eretz.cz)

Dr. ABUL - MAGD Zeinab, The Egyptian military in politics and the economy, říjen 2013

„The Egyptian Government“ dostupné na URL: [www.egypt.gov.eg](http://www.egypt.gov.eg)

„State Information Service“ dostupné na URL: <http://www.sis.gov.eg/>

„Český rozhlas“ dostupné na URL:

[http://www.rozhlas.cz/zpravy/blizkyvychod/\\_zprava/egyptskym-velitelem-ozbrojenych-sil-a-ministrem-obrany-se-stal-subhi--1332701](http://www.rozhlas.cz/zpravy/blizkyvychod/_zprava/egyptskym-velitelem-ozbrojenych-sil-a-ministrem-obrany-se-stal-subhi--1332701)

„Reuters“ dostupné na URL: [www.reuters.com](http://www.reuters.com)

„Ahram Online“ dostupné na URL: <http://english.ahram.org.eg/>

„Česká televize“ dostupné na URL: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/267668-sisiho-priznivci-se-dockali-marsal-kandiduje-na-egyptskeho-prezidenta/>

časopis „Mezinárodní politika“, Ústav mezinárodních vztahů, v. v. i.

„European Commission“ dostupné na URL: <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/egypt/>

„About.com - Middle East Issues“ dostupné na URL:

<http://middleeast.about.com/od/egypt/tp/Guide-To-Egyptian-Opposition.html>

## **Přílohy**

### **Příloha A: Nástup Husního Mubaraka**

Husní Mubarak převzal prezidentské křeslo po atentátu na prezidenta Anvara Sadáta (celým jménem Muhammad Anvar El Sadát) a stal se tak 4. egyptským prezidentem. Mubarak vládl 29 let, čímž se do historie zapsal jakožto nejdéle vládnoucí egyptský prezident. Muhammad Husní Mubarak nastoupil do funkce 14. října 1981, ačkoliv jeho oficiální nástup byl potvrzen až roku 1987.

### **Příloha B: Koptové**

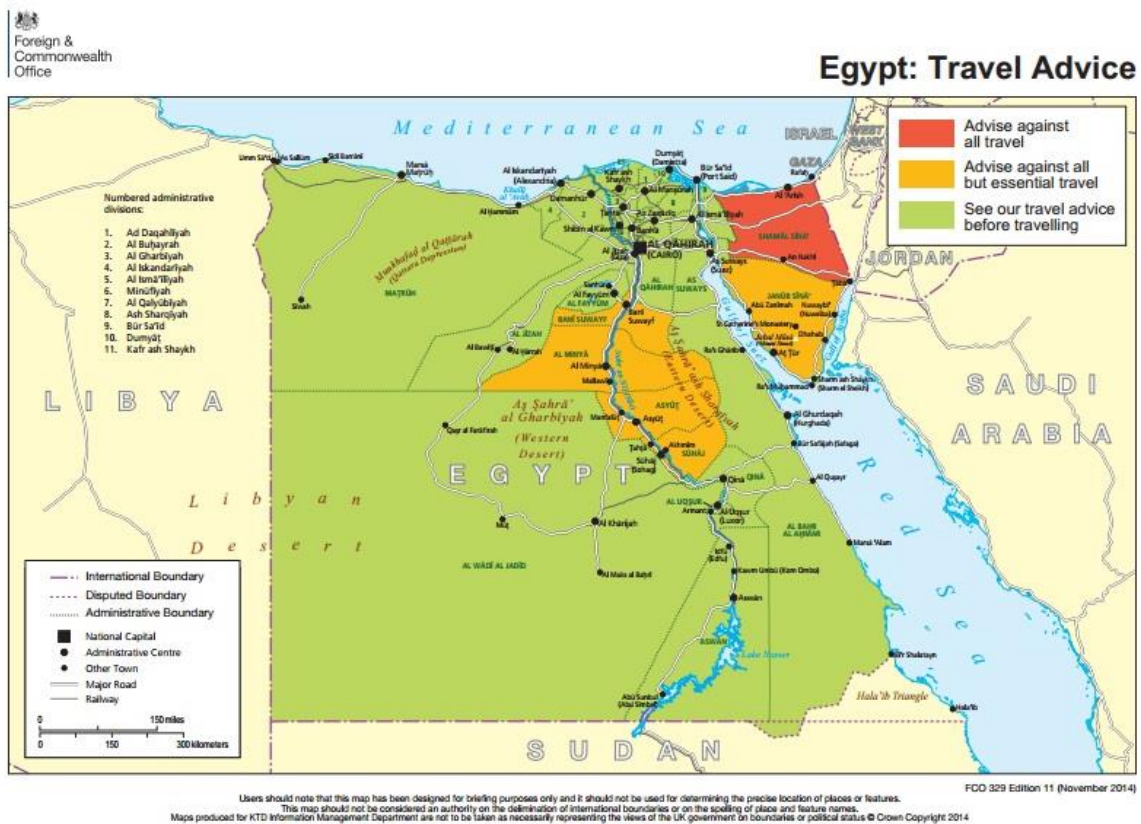
Koptové, tedy příslušníci nejpočetnější křesťanské menšiny na Blízkém východě, tvoří přibližně 10 % egyptského obyvatelstva. Koptové v Egyptě v historii často čelili výraznému utlačování ze strany promuslimských vládních režimů. Od příchodu Arabů v 7. století až do konce 18. století museli platit zvláštní daň, ve 14. a 15. století docházelo k četným masakrům na křesťanském obyvatelstvu.

K oficiálnímu zrovnoprávnění jinověrců s muslimy došlo až roku 1922 vydáním nové ústavy. Toto období vydrželo do roku 1952, kdy byl proveden převrat a k moci se dostal plukovník Gamál Abd an-Násir. Koptové byli vytlačeni ze státních institucí a byly zavřeny koptské školy. Byli však státem chráněni proti útokům muslimských extremistů. Tato ochrana výrazně zeslábla za vlády Anvara Sadáta a opět zesílila po nátlaku Spojených států amerických na Husního Mubaraka v 80. letech 20. století.

V současnosti je pozice koptů obtížná, za vlády Muhammada Mursího byli diskriminováni a došlo k velkému počtu útoků ze strany islamistů, ty však neustaly ani po Mursího sesazení SCAF.



## Příloha C: Mapa „Egypt: Travel advice“



## Příloha D: Záznam tiskové konference exministra zahraničních věcí Karla Schwarzenberga a exministra zahraničí Egypta Muhammada Kámila Amra

[http://www.mzv.cz/jnp/cz/udalosti\\_a\\_media/tiskove\\_konference\\_zaznamy/x2011\\_09\\_08\\_karel\\_schwarzenberg\\_muhammad\\_kamil\\_amr\\_tk.html](http://www.mzv.cz/jnp/cz/udalosti_a_media/tiskove_konference_zaznamy/x2011_09_08_karel_schwarzenberg_muhammad_kamil_amr_tk.html)

Tisková konference je ze září 2009, uvádíme pro ilustraci spolupráce České republiky a Egypta.